

04.08.2026

SİRKÜLER (2026'60)

Konu: Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerin Türk Lirasına Dönüşüm Desteğinde Yapılan Değişiklikler

Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/5)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2026/11) yayımlanmış olup, bu tebliğde;

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına (TCMB) yurt dışı kaynaklı dövizlerin satışı aşamasında uygulanan %3 oranındaki döviz dönüşüm desteğinin süresi 31 Ocak 2027 tarihine kadar uzatılmıştır.

01.01.2026 tarihinden itibaren;

TCMB belirleyeceği döviz pozisyonu sınırını aşp aşmadığının kontrolünden sonra, Döviz dönüşüm desteğinden yararlanabileceklerdir.

TCMB' sına, firmaların destek kapsamında satabilecekleri döviz tutarı ile alabilecekleri destek tutarına üst limit belirleme yetkisi verilmiştir.

Destekten yararlanmak için aranan döviz alımı yapmama taahhüdü kaldırılmış; bunun yerine döviz pozisyonu esaslı yeni bir uygulama getirilmiştir.

TCMB, gerekli gördüğü firmaları doğrudan veya aracı bankalar aracılığıyla incelemeye alabilecek; inceleme süresince destek ödemesi yapılmayabilecektir.

Aracılı ihracat uygulamasının kapsamı Dış Ticaret Sermaye Şirketlerinin yanı sıra Sektörel Dış Ticaret Şirketleri ve diğer aracılı ihracatçıları da kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Gerçeğe aykırı beyan veya usulsüz kullanım halinde uygulanacak yaptırımlar yeniden düzenlenmiş; belirli durumlarda yaptırımların aynı kontrol yapısı içindeki diğer firmalara da uygulanabilmesine yönelik hükümler getirilmiştir.

Söz konusu değişikliklere aşağıda yer verilmiştir.

Buna göre dönüşüm kuru, dövizin Merkez Bankasına satıldığı gün Merkez Bankasınca belirlenecek usul ve esaslara göre ilan edilen döviz alış kurunu ifade edecektir.

a member of **Premier** International Associates

Meşrutiyet Caddesi No:92 Daire Apt. Kat:4 Daire:9 34430 Beyoğlu - İSTANBUL – TÜRKİYE
Tel: +90 (212) 293 04 06 (3 hat) Fax: +90 (212) 293 20 79 E-mail: turkerler@turkerler.com.tr

Buna göre firma kontrolü, sermaye ve yönetim ilişkileri çerçevesinde doğrudan veya dolaylı olarak bir firmada; Asgari ; %50 oranında hisseye, Asgari %50 oranında oy hakkına, Yönetim kurulu üyelerinin asgari %50'sini seçme hakkına veya Yönetim kurulu üyelerinin asgari %50'sine sahip olma kıstası halinde kontrollü firma olarak değerlendirilecektir.

Söz konusu tanım, gerçeğe aykırı beyan veya usulsüz kullanım halinde uygulanacak yaptırımların kapsamındaki firmaların belirlenmesinde kullanılacaktır.

Döviz Dönüşüm Desteğinin Şartları Yeniden Düzenlenmiştir.

Tebliğin döviz dönüşüm desteğine ilişkin “Yurt dışı kaynaklı dövizlerin Merkez Bankasına satılmasında döviz dönüşüm desteği sağlanması” başlıklı 4 üncü maddesi tamamen değiştirilmiştir.

Döviz Almama Taahhüdü Kaldırılmış olup, önceki düzenlemede, firmaların döviz dönüşüm desteğinden yararlanabilmesi için Merkez Bankasınca belirlenecek süre boyunca (bir ay idi) döviz alımı yapmama taahhüdünde bulunması gerekmektedir.

01.01.2026 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek 6ncı maddeye göre, bu yeni düzenlemede döviz almama taahhüdü şartına yer verilmemiştir. Bunun yerine, destekten yararlanılabilmesi için; Firmanın talepte bulunması ve Merkez Bankasınca belirlenen döviz pozisyonu oranının aşılması şartları getirilmiştir.

Döviz Dönüşüm Desteği Oranı olan %3 teşvik uygulaması tebliğin geçici 1inci maddesindeki düzenlemeye göre 31.01.2027 tarihine kadar uygulanacaktır.

Ancak tebliğin 4 üncü maddesindeki düzenlemeye göre; firmaların yurt dışı kaynaklı dövizlerini aracı banka aracılığıyla Merkez Bankasına satmaları halinde, dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen tutarın %2'si kadar döviz dönüşüm desteği ödenmesine ilişkin düzenlemede değişiklik yapılmamıştır..

Hesaplanan döviz dönüşüm desteği tutarı TCMB'sınca firmaya ödenmek üzere aracı bankaya aktarılacak ödeme yapılacaktır.

Tebliğ kapsamında firmalar tarafından Merkez Bankasına satılan dövizlerin hiçbir şekilde iade edilmeyeceği açıkça hükme bağlanmıştır.

Aracı bankalar firmalardan döviz dönüşüm desteği işlemleri için komisyon alabilir. Aracı bankaların alacağı azami komisyon oranı TCMB tarafından belirlenir.

Dövizin yurt dışı kaynaklı olduğunun tespiti aracı banka tarafından yapılacaktır Merkez Bankasına satılacak dövizlerin yurt dışı kaynaklı olup olmadığının aracı banka tarafından tespit edilmesine ilişkin uygulama devam etmektedir.

TCMB veya aracı bankalar, Tebliğ kapsamında gerekli gördükleri tüm bilgi ve belgeleri firmalardan talep etme yetkileri verilmiştir.

01.10.2026 tarihinden itibaren TCMB belirleyeceği döviz pozisyonu Oranının tevsik edilmesi yurt dışı kaynaklı döviz dönüşümü kapsamında satış yapılabilinecektir.

Firmaların döviz dönüşüm desteğinden yararlanmadan önce, döviz pozisyonu oranlarının Merkez Bankasınca belirlenen sınırı aşmadığını aracı bankaya tevsik etmeleri gerekecektir.

Buna göre, merkez bankasınca belirlenen döviz pozisyonu oranına ilişkin sınırın aşılması destekten yararlanma şartı haline getirilmiş; bu şartın sağlandığının belgelendirilmesi firmaların yükümlülüğüne olup, bu durumlarına aracı bankalara tevsik etmeleri gerekmektedir.

Döviz pozisyonunun tevsikinin nasıl uygulanacağına ilişkin Merkez Bankası tarafından açıklama yapılması gerekecektir.

Merkez Bankasına firmaların destek kapsamında satabilecekleri döviz tutarına veya alabilecekleri destek tutarına üst limit getirme yetkisi verilmiştir.

Firmaların destek kapsamında satabilecekleri döviz tutarına ilişkin üst limitler; firma kârlılığı ile işgücü maliyetinden oluşan katma değer tutarları dikkate alınarak, Merkez Bankasınca belirlenen yöntemle hesaplanacaktır.

Belirlenen üst limitleri aşan firmaların döviz dönüşüm desteği talepleri karşılanmayacaktır.

Diğer taraftan, destek kapsamında satılabilecek döviz tutarına ilişkin üst limitlerin firma kârlılığı ve işgücü maliyetinden oluşan katma değer tutarları dikkate alınarak hesaplanacağı belirtilmekle birlikte, söz konusu unsurların kapsamı ve hesaplama yöntemi tebliğde açıklanmamıştır. Hesaplamaya ilişkin yöntem Merkez Bankasınca belirlenerek açıklanacağı yönünde düzenleme yer almaktadır.

Tebliğin 6/B maddesine göre; Tebliğin uygulamasına ilişkin ayrıntılar ile diğer y-usul ve esasların Merkez Bankasınca belirleneceği yönünde düzenleme yer almaktadır.

Aracılı ihracat sözleşmesi kapsamında Dış Ticaret Sermaye Şirketleri, Sektörel Dış Ticaret Sermaye Şirketleri tarafından yurda getirilen dövizlerin, bu şirketlere ürün tedarik eden firmalar adına satışı yapılabilir.

Bu firmalar tarafından aracılı ihracat sözleşmesi kapsamında yurda getirilen dövizlerin, kendilerine ürün tedarik eden firmalar adına satılması mümkündür.

Döviz pozisyonu oranına ilişkin tevsik işlemi tedarikçi firma tarafından aracı bankaya yapılacak,

Merkez Bankası tarafından aktarılan destek tutarı aracı banka tarafından doğrudan tedarikçi firmanın hesabına aktarılacak ve Tebliğin uygulanması bakımından döviz satışının tedarikçi firma tarafından yapıldığı kabul edilecektir.

Bu Tebliğle “Gerçeğe aykırı beyan ve usulsüz kullanım” başlıklı 4/A maddesi eklenmiştir. Bu maddede usulsüz döviz dönüşüm desteğinden yaralananlara uygulanacak müeyyideler yer verilmiştir.

Ödenen Desteğin Kur Farkı ve Faiziyle Birlikte Geri Alınması ve usulsüzlük nedeniyle belirlenen tutarların TCMB 1 ay içinde ödenmesi şartı getirilmiş olup, uygulanacak tedbirler ile müeyyideler yer verilmiştir.

Bu durumda ödenen destek tutarı; İlgili dönem boyunca oluşan kur farkı dahil edilerek ve Desteğin ödendiği tarihten tespit tarihine kadar geçen süre için, tespit tarihinde geçerli olan Merkez Bankasının ilan ettiği en yüksek gecelik borç verme faiz oranı üzerinden hesaplanacak faiz eklenerek aracı banka tarafından tahsil edilecek ve Merkez Bankasına aktarılacaktır.

Gerçeğe aykırı beyan veya usulsüz kullanımın tespit edilmesi halinde ilgili firmanın;

Döviz dönüşüm desteği talepleri, Merkez Bankası kaynaklı kredi başvuruları ve Merkez Bankası kaynaklı kredi kullanım talepleri tespit tarihinden itibaren belirli sürelerle kabul edilmeyecektir.

Bu süreler Merkez Bankasınca, ihlal tutarı ve ihlalin tekrarlanıp tekrarlanmadığı dikkate alınarak belirlenecektir.

Yapılan yeni düzenlemede sabit üç yıllık süre yerine, ihlal tutarı ve tekerrür durumuna göre Merkez Bankasınca belirlenecek süreler esas alınacaktır.

Tebliğin 4/A maddesinin 1 inci fıkrasının sonundaki düzenlemeye göre; gerçeğe aykırı beyan veya usulsüz kullanım halinde, ilgili kişiler hakkında suç duyurusunda bulunulup bulunulmayacağına Merkez Bankası karar verecektir.

Aracı bankalar; Şüpheli döviz dönüşüm desteği işlemlerini Merkez Bankasına bildirmek ve Merkez Bankası tarafından geri alınmasına karar verilen tutarın kendilerine bildirilmesinden itibaren bir ay içinde Merkez Bankasına aktarılması için gerekli tedbirleri almak zorundadır.

Söz konusu tutarın bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde Merkez Bankasına aktarılmaması halinde, Merkez Bankası tutarı aracı bankanın kendi nezdindeki hesaplarından resen tahsil edebilecektir.

Tebliğin “Döviz alımı yapmama taahhüdünün yerine getirilmemesi” başlıklı 6ncı maddesi yürürlükten kaldırıldığı için, dolayısıyla bu maddede yer alan döviz almama taahhüdü yürürlükten kalkmıştır.

Merkez Bankası, firmalar tarafından sunulan veya diğer kaynaklardan edinilen bilgi ve belgeler üzerinden yapacağı değerlendirme sonucunda şüpheli veya gerekli gördüğü firmaları incelemeye alabilecektir.

İnceleme, Merkez Bankası tarafından doğrudan yapılabilecek veya aracı bankaya yaptırılabilir.

İncelemenin aracı banka tarafından yapılması, aracı bankanın Merkez Bankası tarafından daha sonra yapılabilecek denetim veya incelemeler ile Tebliğ ve ilgili diğer düzenlemeler kapsamındaki sorumluluğunu ortadan kaldırmayacaktır.

İncelemeye alınan firmalara, Merkez Bankasınca belirlenecek inceleme süresinin sonuna kadar döviz dönüşüm desteği ödenmeyecektir.

İnceleme sonucunda, usulsüzlük, gerçeğe aykırı beyan veya amaca aykırı kullanım tespit edilmesi halinde firmanın destek talebi reddedilecek ve firma hakkında Tebliğin 4/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan yaptırımlar uygulanacaktır.

Söz konusu hallerin tespit edilmemesi halinde ise incelemenin sonuçlandırıldığı tarihten itibaren firmanın destek talebi kabul edilecektir.

Merkez Bankası ayrıca şüpheli gördüğü işlemlerle ilgili belirleyeceği tedbirlerin aracı bankalar tarafından alınmasını isteyebilecektir.

Tebliğdeki Geçici madde 2 ye göre, Yeni düzenlemelerin yürürlüğe girdiği tarihten önce firmalar tarafından verilmiş olan döviz almama taahhütlerinin yerine getirilmemesi halinde, yürürlükten kaldırılan önceki hükümler uygulanacaktır.

Tebliğin yeni 6ncı maddesi 01.10.2026 tarihinde yürürlüğe gireceği için bu tarihi kadar verilecek olan döviz almama taahhütleri bakımından önceki Tebliğ hükümleri geçerliliğini koruyacaktır.

Bu tebliğin Geçici madde 3 ile yapılan yeni düzenlemelerin yürürlüğe girdiği tarihten önce döviz dönüşüm desteğinden usulsüz yararlandığı veya Merkez Bankasına ya da bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilen firmaların döviz dönüşüm desteği talepleri ile Merkez Bankası kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım talepleri, Merkez Bankasınca belirlenecek süreler boyunca kabul edilmeyecektir.

Bu sürelerin belirlenmesinde ihlal tutarı ve tekerrür durumu dikkate alınacaktır.

Bu Tebliğin 6ncı maddesi ile geçici madde 1 de yer alan %3 oranındaki döviz dönüşüm desteğinin uygulanma süresini 31.01.2027 tarihine kadar uzatan düzenleme, Tebliğin yayımlandığı 01.08.2026 tarihinde yürürlüğe girmektedir.

Diğer değişiklikler ise 01.10.2026 tarihinde yürürlüğe girecektir.

(Resmi Gazete: 01.08.2026 tarihli 33327 sayılı)

Söz konusu Tebliğe aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2026/08/20260801-4.htm>

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla

TÜRKERLER Bağımsız Denetim

Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.